

Babeş–Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár

Történelem és Filozófia Kar

Egyetemi év: 2007 / 2008

Félév I.

I. Általános információk az előadásokról, szemináriumokról, szak- vagy laborgyakorlatokról

Tantárgy neve: *Diplomácia. Elmélet és gyakorlat a XX. századi diplomáciában*
(*Diplomatie. Teorie si practică diplomatică în secolul XX*)

Kódszám: *HTM 2114*

Kreditszám: 6

Helyszín: BBTE Történelem és Filozófia Kar, Jelenkor és Nemzetközi Kapcsolatok
Tanszék

Órarend: I. félév

II. év- Nemzetközi kapcsolatok-, III. év. - Történelem szakos hallgatók számára

II. Az előadás, szeminárium, szak- vagy laborgyakorlat tituláris oktatója

Név, tudományos fokozat: Novák Csaba Zoltán, drd., tudományos kutató

Elérhetőség (e-mail cím, esetleg telefonszám): novakkzozo@yahoo.com

III. A tantárgy leírása:

[a tantárgy általános célkitűzései, tartalma, a tantárgy keretében elsajátított kompetenciák, az előadások, szemináriumok vagy szakgyakorlatok során használt módszerek – **10-20 sor**]

A Diplomácia. Elmélet és gyakorlat a XX. századi diplomáciában-kurzus és az azt kiegészítő szemináriumsorozat által megjelölt fő célok a következő képpen foglalhatók össze: a hallgatók számára a XX. századi diplomácia elmélet tanulmányozásához szükséges alapvető fogalmak, elméleti rendszerek, paradigmák, a fő iskolák alapműveinek megismerése, valamint ezen ismeretek tükrében a xx. századi diplomácia történetének mélyebb összefüggéseire való rálátás és az elemzéshez szükséges fogalmi

rendszer elsajátítása. A kurzus során a hallgatók megismerkednek a XX. századi diplomácia elméleti és gyakorlati fejlődésével, a nemzetközi kapcsolatok alakulásában valamint a különböző krízis- és konfliktushelyzetekben betöltött szerepével. A kurzus szerkezeti felépítésében fontos helyet foglal el a modern diplomáciai irányzatok és technikák elméleti, illetve gyakorlati (műhelymunka, szövegelemzés) bemutatása, elemzése: gazdasági diplomácia, krízisdipломácia, virtuális diplomácia.

IV. Kötelező könyvészet:

[a tantárgy oktatása során megemlített/használt könyvszerzői anyagok teljes azonosító adatai, megjelölve pontosan fellelhetőségi helyét, az internetes forrásokat is beleszámítva – **max. 10 cím**]. (a kért könyvek, tanulmányok, oldalak megtalálhatóak fénymásolva a szemináriumfüzetben)

1. Nicholson, Harold: *Diplomacy*, London, Oxford University Press, 1961
2. Felthan, R.G.: *Introducere in dreptul si practica diplomatiei*. Bucuresti, All, 1996
3. G. R. Berridge: *Diplomacy. Theory and Practice*. Palgrave Macmillan, 2005
4. Jan Melissen: *The new public diplomacy. Soft Power in international relations*. Palgrave Macmillan. 2007
5. Mikósi György: *A gazdasági diplomácia új dimenziói a globalizáció erőterében*. Budapest, 2005
6. Kincses László: *Diplomáciatörténet*. ELTE ÁJK Egyetemes Állam- és Jogtörténet Tanszéke, Budapest, 2005
7. Malița Mircea: *Diplomația. Școli si instituții*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1975

V. A tantárgy oktatása során használt eszköztár:

[számítógép, specifikus és/vagy laboratóriumi felszerelések, speciális felszerelések, különböző anyagok stb. – megjelölve hogy ezeket a kar biztosítja vagy nem – **nem kötelező**].

- laptop, projektor
- szemináriumfüzet

VI. Az előadások, szemináriumok, részfelmérések/parciális vizsgák, elvégzendő feladatok részletes terve/beosztása:

I. Meghatározás. Bevezetés a diplomácia történetébe (történeti áttekintés)

-*Alapfogalmak / Kulcsszavak:* diplomácia, görög, római, bizánci, itáliai diplomácia, az újkori angol és francia diplomácia, követ.

Kötelező bibliográfia:

1. Nicholson, Harold: ***Diplomacy***, London, Oxford University Press, 1961
2. Malița Mircea: ***Diplomația. Școli și instituții***. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1975
3. Kincses László: ***Diplomáciatörténet***. ELTE ÁJK Egyetemes Állam- és Jogtörténet Tanszéke, Budapest, 2005

Választható bibliográfia:

1. Thuküdidész: ***A peloponnészoszi háború***. Osiris, Budapest, 1999. második könyv, 11. rész
2. Sir Satow Ernest: ***A guide-Diplomatic Practice***. London, 1957

II. Diplomácia-elméleti és fogalmi fejlődés

Alapfogalmak / kulcsszavak: nyílt diplomácia, államok közötti kapcsolatok, katonai, ideológiai szövetség.

Kötelező bibliográfia:

1. Nicholson, Harold: ***Diplomacy***. London, Oxford University Press, 1961
2. Malița Mircea: ***Diplomația. Școli și instituții***. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1975
3. G.R. Berridge: ***Diplomacy. Theory and Practice***. Palgrave Macmillan, 2005

Választható bibliográfia:

1. Kissinger Henry: ***Diplomácia***, Budapest, 2004
2. Kincses László: ***Diplomáciatörténet***. ELTE ÁJK Egyetemes Állam- és Jogtörténet Tanszéke, Budapest, 2005

III. A modern diplomácia

Alapfogalmak / kulcsszavak: multilaterális diplomácia, kollektív biztonság, gazdasági, politikai szankciók, nagykövetségi konferencia, akkreditált képviselő.

Kötelező bibliográfia:

1. Nicholson, Harold: ***Diplomacy***, London, Oxford University Press, 1961
2. Hervai Szabó Gyöngyvér: ***A nemzetközi politika elmélete. I-II. kötet***, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2003

3. G.R. Berridge: *Diplomacy. Theory and Practice*. Palgrave Macmillan, 2005

Választható bibliográfia:

1. Kissinger Henry: *Diplomácia*, Budapest, 2004
2. Kincses László: *Diplomáciatörténet*. ELTE ÁJK Egyetemes Állam- és Jogtörténet Tanszéke, Budapest, 2005

IV. Nyilvános diplomácia

Alapfogalmak / kulcsszavak: nyilvános diplomácia-public diplomacy, puha hatalom, propaganda, agitáció, pszichológiai hadviselés, kommunikációs csatorna, fekete-, szürke, fehér propaganda.

Kötelező bibliográfia:

1. Jan Melissen: *The new public diplomacy. Soft Power in international relations*. Palgrave Macmillan. 2007
2. J. Michael Walter: *The public diplomacy reader. The Institute of World Politics Press*, Washington, 2007
3. G.R. Berridge: *Diplomacy. Theory and Practice. Palgrave Macmillan*, 2005

Választható bibliográfia:

1. Alan Cassels: *Ideology and international relations in the Modern World*, Routledge, London and New York, 2004

V. Krízisdiplomácia

Alapfogalmak / kulcsszavak: beavatkozás, virtuális térben való beavatkozás, krízishelyzet, krízisdiplomácia, médiakampány, nemzetközi nyomás, kríziskezelés.

Kötelező bibliográfia:

1. Kardos Gábor: *Diplomácia és az emberi jogok*. In: Külügy Szemle, 2002/3.
2. James L. Richardson: *Crisis Diplomacy. The great powers since the mid-nineteenth century*, Cambridge University Press, 1994.
3. Hervai Szabó Gyöngyvér: *A nemzetközi politika elmélete. I-II. kötet*, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2003

Választható bibliográfia:

1. Sir Satow Ernest: *A guide-Diplomatic Practice*, London, 1957

VI. Gazdasági diplomácia

Alapfogalmak / kulcsszavak: nemzetgazdaság, gazdasági diplomácia, multinacionális cégek, nemzetközi gazdaság, globalizáció, geostratégiai termékek.

Kötelező bibliográfia:

1. Mikósi György: *A gazdasági diplomácia új dimenziói a globalizáció erőterében*, Budapest, 2005
2. Blahó András: Államok, transznacionális vállalatok és diplomácia. In: *Elmaradottság-Fejlődés-Átalakulás. BKÁE Világgazdasági Tanszék*. 2003
3. Kincses László: *Diplomáciatörténet*. ELTE ÁJK Egyetemes Állam- és Jogtörténet Tanszéke, Budapest, 2005

Választható bibliográfia:

1. Hervai Szabó Gyöngyvér: *A nemzetközi politika elmélete. I-II. kötet*, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2003

VII. Emberi Jogok és diplomácia

Alapfogalmak / kulcsszavak: kereskedelmi szankciók, diplomáciai kapcsolatok korlátozása, nemzetközi nyomás, médiakampány, magándiplomácia, krízismenedzsment, győzelmi krízis.

Kötelező bibliográfia:

1. Kardos Gábor: Diplomácia és az emberi jogok. In: *Külügyi Szemle*, 2002/3.
2. Jan Melissen: *The new public diplomacy. Soft Power in international relations*. Palgrave Macmillan. 2007.
3. G.R. Berridge: Diplomacy. *Theory and Practice*. Palgrave Macmillan, 2005

Választható bibliográfia:

1. Kincses László: *Diplomáciatörténet*. ELTE ÁJK Egyetemes Állam- és Jogtörténet Tanszéke, Budapest, 2005.
2. Alan Cassels: *Ideology and international relations in the Modern World*, Routledge, London and New York, 2004

VIII. Hatalom és diplomácia, a modern diplomácia jellegzetességei

Alapfogalmak / kulcsszavak: regionális pártok, civil diplomácia, globális szociálpolitika, környezeti politika.

Kötelező bibliográfia:

1. G.R. Berridge: *Diplomacy. Theory and Practice*. Palgrave Macmillan, 2005

2. James L. Richardson: *Crisis Diplomacy. The great powers since the mid-nineteenth century*. Cambridge University Press, 1994
3. Jan Melissen: *The new public diplomacy. Soft Power in international relations*. Palgrave Macmillan. 2007

Választható bibliográfia:

1. Kincses László: *Diplomáciatörténet*. ELTE ÁJK Egyetemes Állam- és Jогtörténet Tanszéke, Budapest, 2005

IX. Diplomáciai stratégiák. A tárgyalás

Alapfogalmak / kulcsszavak: tárgyalás, kényszerítő diplomácia, preventív diplomácia, offenzív diplomácia

Kötelező bibliográfia:

1. Zăpârțan L.P.: *Negocierile în viața social-politică*. Eikon, Cluj-Napoca, 2007
2. Nicholson, Harold: *Diplomacy, London*. Oxford University Press, 1961
3. Malita Mircea: *Diplomatia. Scolii si institutiile*. Bucuresti, Editura Didactica si Pedagogica, 1975

Választható bibliográfia:

1. Kincses László: *Diplomáciatörténet*. ELTE ÁJK Egyetemes Állam- és Jогtörténet Tanszéke, Budapest, 2005

X. Intézmények és módszerek

Alapfogalmak / kulcsszavak: diplomácia, diplomáciai testület, diplomáciai képviselő, diplomáciai kapcsolatok, nagykövetség, konzulátus, attasé, területen kívüliség, diplomáciai immunitás, „doyen”; külpolitika, „decision-making”, szerződések, egyezmények, tárgyalások, diplomáciai jegyzék, „gentleman’s agreement”, „dollar diplomacy”, diplomáciai konfliktus, „persona non grata”

Kötelező bibliográfia:

1. Malita Mircea: *Diplomația. Școlii si instituțiile*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1975
2. Sir Satow Ernest: *A guide-Diplomatic Practice*. London, 1957.
3. Felthan, R.G.: *Introducere în dreptul si practica diplomației*. București, All, 1996

Választható bibliográfia:

1. Kincses László: *Diplomáciatörténet*. ELTE ÁJK Egyetemes Állam- és Jogi Történet Tanszéke, Budapest, 2005

XI. A diplomaták helye és szerepe a modern diplomáciában

Alapfogalmak / kulcsszavak: „street-smart” emberek, menedzserlista nézőpont.

Kötelező bibliográfia:

1. Rubin Péter: *Diplomaták hétköznapjai*. Kossuth Könyvkiadó. 1974
2. Malita Mircea: *Diplomația. Școli și instituții*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1975
3. Alan Cassels: *Ideology and international relations in the Modern World*, Routledge, London and New York, 2004

Választható bibliográfia:

1. Nicholson, Harold: *Diplomacy*, London, Oxford University Press, 1961

XII. A pluridiplomácia

Alapfogalmak/kulcsszavak: pluridiplomácia, határmenti mikrodiplomácia, transzregionális mikrodiplomácia, protodiplomácia, paradiplomácia, szubnacionális kormányzatok, lobbizás.

Kötelező bibliográfia:

1. Hervai Szabó Gyöngyvér: *A nemzetközi politika elmélete*. I-II. kötet, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2003
2. Blahó András: Államok, transznacionális vállalatok és diplomácia. In: *Elmaradottság-Fejlődés-Átalakulás*. BKÁE Világgazdasági Tanszék. 2003
3. G.R. Berridge: *Diplomacy. Theory and Practice*. Palgrave Macmillan, 2005

Választható bibliográfia:

1. James L. Richardson: *Crisis Diplomacy. The great powers since the mid-nineteenth century*. Cambridge University Press, 1994

XIII. Diplomáciai protokoll, szokások, stílus

Alapfogalmak / kulcsszavak: protokoll, diplomáciai nyelvezet, diplomáciai stílus, diplomatic note (hivatalos, szóbeli, kollektív).

Kötelező bibliográfia:

1. Malița Mircea: *Diplomația. Școli și instituții*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1975

2. Sir Satow Ernest: *A guide-Diplomatic Practice*, London, 1957
3. Felthan, R.G.: *Introducere în dreptul si practica diplomatiei*. Bucuresti, All, 1996

Választható bibliográfia:

2. Zăpârțan L.P.: *Negocierile în viața social-politică*. Eikon, Cluj-Napoca, 2007

XIV. Virtuális diplomácia-mítosz vagy valóság?

Alapfogalmak / kulcsszavak:

Kötelező bibliográfia:

1. Nagy Péter: Virtuális diplomácia-mítosz vagy valóság? In: *Külügyi Szemle*, 2002/1.
2. G.R. Berridge: *Diplomacy. Theory and Practice*. Palgrave Macmillan, 2005.
3. James L. Richardson: *Crisis Diplomacy. The great powers since the mid-nineteenth century*. Cambridge University Press, 1994.

Választható bibliográfia:

1. Hervai Szabó Gyöngyvér: *A nemzetközi politika elmélete*. I-II. kötet, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2003

VII. Felmérés/értékelés módja:

[A tevékenység elbírálásának összetevői (részvizsga, félévi dolgozat, kutatási projektek, aktív részvétel), az összetevők súlyozása a végső jegyben (hány %-a végső jegynek), a vizsgák lezajlásának módja (szóbeli, írásbeli), elbírálási kritériumok].

Elvárások a diákokkal szemben: szemináriumokon való aktív jelenlét (20% a végső minősítésből), egy félév alatt min. 1 referátum elkészítése és bemutatása (20), valamint írásbeli vizsga. Amennyiben a hallgató az órák 20%-án hiányzott, félévi dolgozat elkészítésére köteles, melyet az írásbeli vizsga időpontja előtt kell leadnia.

VIII. Szervezési részletek, kivételes esetek kezelése:

[Jelenlét (esetként), vizsgára való jelentkezés feltételei, pótolási lehetőségek, plagizálás, plagizálás következményei, vizsgán való csalások következményei, óvások megoldása]. Az órákról való hiányzás a fent említett következményekkel jár. Plagizálás esetén az egyetem szabályzatában előírt következmények lépnek életbe.

IX. Választható/opcionális könyvészet:

[A tantárgy oktatása során megemlített/használt könyvészeti anyagok teljes azonosító adatai, megjelölve pontosan fellelhetőségi helyét, internetes elérhetőséget is beleszámítva].

1. Kissinger Henry: *Diplomáci*. Budapest, 2002
2. JAlan Cassels: *Ideology and international realtions int he Modern World*, *Routledge*. London and New York, 2004
3. Mikósdí György: *A gazdasági diplomácia új dimenziói a globalizáció erőterében*
4. Blahó András: Államok, transznacionális vállalatok és diplomácia. In: *Elmaradottság-Fejlődés-Átalakulás*. BKÁE Világgazdasági Tanszék. 2003
5. Hervai Szabó Gyöngyvér: *A nemzetközi politika elmélete*. I-II. kötet, Kodolányi János Főiskola, Séeskefehévér, 2003
6. Kardos Gábor: Diplomácia és az emberi jogok. In: *Külügyi Szemle*, 2002/3.
7. Nagy Péter: *Virtuális diplomácia-mítosz vagy valóság?* In: *Külügyi Szemle*, 2002/1.
8. Rubin Péter: *Diplomaták hétköznapjai*. Kossuth Könyvkiadó. 1974